

ด้วยที่สุด

ที่ ยธ ๑๐๓/๒๒๓๗/๖

กระทรวงยุติธรรม
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารราชบูรณะ ชั้น ๔
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๙๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง การรับรองร่างปฏิญญากรุงเทพ: การตอบสนองอย่างมีประสิทธิผลต่อปัญหาเสพติดในลุ่มแม่น้ำโขง และร่างแผนปฏิบัติการในอนุภูมิภาคเพื่อการควบคุมยาเสพติด ฉบับที่ ๑๑

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สังที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

๒. ร่างปฏิญญากรุงเทพฯ

๓. คำแปลร่างปฏิญญากรุงเทพฯ

๔. แผนปฏิบัติการในอนุภูมิภาคเพื่อการควบคุมยาเสพติด ฉบับที่ ๑๑

๕. คำแปลแผนปฏิบัติการในอนุภูมิภาคเพื่อการควบคุมยาเสพติด ฉบับที่ ๑๑

๖. หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ

ด้วยกระทรวงยุติธรรมขอเสนอเรื่อง การรับรองร่างปฏิญญากรุงเทพ: การตอบสนองอย่างมีประสิทธิผลต่อปัญหาเสพติดในลุ่มแม่น้ำโขง และร่างแผนปฏิบัติการในอนุภูมิภาคเพื่อการควบคุมยาเสพติด ฉบับที่ ๑๑ มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติฯ ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๕ (๗) ที่กำหนดให้ต้องเสนอเรื่องนี้ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ในฐานะกำกับการบริหารราชการกระทรวงยุติธรรม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ความเป็นมาของเรื่องที่เสนอ

๑.๑ ราชอาณาจักรไทยได้ร่วมลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการควบคุมยาเสพติดในอนุภูมิภาค ระหว่างราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และสำนักงานยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (The United Nations Office on Drugs and Crime: UNODC) เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๖ ซึ่งเรียกวันโดยทั่วไปว่าความร่วมมือบันทึกความเข้าใจสู่นั้นแม่น้ำโขง (the Mekong MOU) หรือความร่วมมือในการบันทึกความเข้าใจ ๗ ฝ่ายฯ การดำเนินงานภายใต้บันทึกความเข้าใจ ๗ ฝ่ายฯ กำหนดให้มีการประชุมเพื่อทบทวนสถานการณ์ยาเสพติดในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงและหารือการแก้ไขปัญหาเสพติด รวมถึงรับรองข้อเสนอแนะหรือโครงการต่าง ๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานแก้ไขปัญหาเสพติดในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง โดยการประชุมจะแบ่งออกเป็น ๒ ระดับ คือ การประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาุโศ ซึ่งจัดเป็นประจำทุกปี และการประชุมระดับรัฐมนตรี ซึ่งจะจัดเป็นครั้งเดียวโดยประเทศภาคีสมาชิกจะหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒

เป็นวาระที่ราชอาณาจักรไทยจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาชญากรรมต่อไป ซึ่งมีกำหนดจัดระหว่างวันพุธที่ ๓๑ - วันศุกร์ที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ณ โรงแรมรอยัล ออคิด เชอราตัน กรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ ประเทศไทยได้บริจาคเงินสนับสนุนการดำเนินงานโครงการภายใต้กรอบบันทึกความเข้าใจ ๗ ฝ่าย เป็นจำนวนเงิน ๒๐,๐๐๐ เหรียญสหรัฐต่อปี

๑.๒ เพื่อเป็นการแสดงถึงความมุ่งมั่นในการร่วมมือกันแก้ไขปัญหายาเสพติดในอนุภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขง ประเทศไทยคือสมาชิกเห็นพ้องให้มีการรับรอง "ร่างปฏิญญากรุงเทพฯ การตอบสนองอย่างมีประสิทธิผลต่อปัญหายาเสพติดในลุ่มแม่น้ำโขง" ในการประชุมระดับรัฐมนตรีในวันศุกร์ที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๗ โดย UNODC เป็นผู้ยกร่างและนำเสนอให้ประเทศไทยคือสมาชิกพิจารณาในหัวการประชุมผู้ประสานงานกล่างด้านยาเสพติดภายใต้กรอบบันทึกความเข้าใจ ๗ ฝ่ายฯ ระหว่างวันอังคารที่ ๒๙ - วันพุธที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๗ ณ กรุงเทพมหานคร และ UNODC ได้ปรับแก้ร่างปฏิญญากรุงเทพฯ ตามข้อเสนอของทีประชุม และแจ้งเรียนให้ประเทศไทยคือสมาชิกพิจารณา รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ - ๒

๑.๓ เพื่อให้การดำเนินงานมีความเป็นรูปธรรม ประเทศไทยคือสมาชิกได้ร่วมกันจัดทำ แผนปฏิบัติการในอนุภูมิภาคเพื่อการควบคุมยาเสพติด (Sub-regional Action Plan for Drug Control: SAP) เพื่อเป็นกรอบกิจกรรมและโครงการที่จะดำเนินการภายใต้แผนปฏิบัติการฯ โดยจะมีการทบทวนและขยายระยะเวลาการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ ทุก ๒ ปี เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์และความต้องการร่วมกันของประเทศไทยคือสมาชิก โดยแผนปฏิบัติการฯ ฉบับล่าสุดเป็นฉบับที่ ๑๐ ซึ่งได้สืบสุกลงแล้วเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๒

๑.๔ UNODC ได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาร่างแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๑๑ ระหว่างวันอังคารที่ ๒๐ - วันพุธที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑ โดย UNODC ได้ยกร่างแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๑๑ ขึ้นจากการทบทวนแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๑๐ และปรับปรุงการดำเนินงานให้เป็นปัจจุบัน และจะนำเสนอร่างแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๑๑ ต่อทีประชุมระดับรัฐมนตรีเพื่อให้การรับรองในวันศุกร์ที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ - ๔

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณารัฐมนตรี

๒.๑ ร่างปฏิญญากรุงเทพฯ เป็นเอกสารที่แสดงถึงเจตนารมณ์ร่วมกันของประเทศไทยคือสมาชิกที่จะระดมความพยายามในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในอนุภูมิภาค

๒.๒ ร่างแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๑๑ เป็นแผนการดำเนินงานเชิงยุทธศาสตร์ซึ่งประเทศไทยคือสมาชิกภายใต้กรอบบันทึกความเข้าใจ ๗ ฝ่ายฯ เห็นชอบร่วมกันเพื่อเป็นกรอบความร่วมมือในการจัดการกับความท้าทายจากการผลิต การลักลอบค้าและการใช้ยาเสพติดผิดกฎหมาย บนหลักการความเป็นหุ้นส่วน และแบ่งปันความรับผิดชอบร่วมกัน

เอกสารทั้งสองฉบับเป็นการดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศไทย ถือเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องเสนอให้คณารัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ ก่อนที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมจะร่วมให้การรับรองเอกสารกับประเทศไทยคือสมาชิกภายใต้กรอบบันทึกความเข้าใจ ๗ ฝ่ายฯ จึงอยู่ในข่ายที่จะต้องนำเสนอคณารัฐมนตรีพิจารณาตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมของคณารัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

มีความเร่งด่วน เนื่องจากจะมีพิธีให้การรับรองเอกสารทั้งสองฉบับ ในหัวการประชุมระดับรัฐมนตรีภายใต้กรอบบันทึกความเข้าใจ ๗ ฝ่ายฯ ในวันศุกร์ที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ณ โรงแรมรอยัล ออคิด เชอราตัน กรุงเทพมหานคร

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ ร่างปฏิญญากรุงเทพฯ เป็นการยืนยันเจตนากรณ์ร่วมกันของประเทศภาคีสมาชิก ที่จะระดมความพยายามในการแก้ไขปัญหาฯ เสพติดในอนุภูมิภาค ด้วยแนวทางที่มีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ รองรับ สอดคล้องกับเจตนาของกรอบนั้นที่ก่อความเข้าใจ ๗ ฝ่ายฯ บนหลักการความเป็นหุ้นส่วนและแบ่งปัน ความรับผิดชอบร่วมกัน การดำเนินงานเป็นไปอย่างสอดคล้องกับอนุสัญญาฯ เสพติดระหว่างประเทศ ทั้งสามฉบับ รวมถึงเอกสารที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ขององค์การสหประชาชาติ และตามแผนงานหลัก ๕ ด้าน ของแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๑ ได้แก่ ๑) ยาเสพติดและสุขภาพ ๒) ความร่วมมือด้านการปราบปรามยาเสพติด ๓) ความร่วมมือด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม และ ๔) การพัฒนาทางเลือกอย่างยั่งยืน

๔.๒ ร่างแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๑ เป็นกรอบความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์ ซึ่งกำหนด กรอบกิจกรรมและโครงการที่จะดำเนินการภายใต้แผนปฏิบัติการฯ ประกอบด้วยแผนงานหลัก ๕ ด้าน ได้แก่ ๑) ยาเสพติดและสุขภาพ ๒) ความร่วมมือด้านการปราบปรามยาเสพติด ๓) ความร่วมมือด้านกฎหมาย และกระบวนการยุติธรรม และ ๔) การพัฒนาทางเลือกอย่างยั่งยืน เพื่อรองรับสถานการณ์ปัญหาฯ เสพติด ในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงที่เติบโตอย่างรวดเร็วให้สามารถลดความต้องการและปริมาณของยาเสพติดได้อย่างมี นัยสำคัญ โดยจะดำเนินการให้สอดคล้องกับนโยบายฯ เสพติดโลกที่เน้นความสมดุลในการแก้ไขปัญหาฯ เสพติด ที่คำนึงถึงสุขภาพ สิ่งแวดล้อม ความมั่นคงปลอดภัยของประชาชน และตอกย้ำที่จะดำเนินการ ดังนี้

๑) ยืนยันข้อผูกพันของรัฐบาลต่อการปฏิบัติตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วย การควบคุมยาเสพติด ค.ศ. ๑๙๖๑ ค.ศ. ๑๙๗๑ และ ค.ศ. ๑๙๘๕ และกลไกความร่วมมืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นเสมือนเสาหลักสำคัญของระบบการควบคุมยาเสพติดระหว่างประเทศ และให้การสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ที่มุ่งเสริมกฎหมายการควบคุมยาเสพติดของประเทศไทยสอดคล้องกับสนธิสัญญาระหว่างประเทศและมาตรฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒) ยอมรับว่าการพัฒนาและการดำเนินยุทธศาสตร์ของชาติในการควบคุมยาเสพติด สำคัญต่อการกำหนดวัตถุประสงค์และลำดับความสำคัญของการควบคุมยาเสพติดในอนุภูมิภาคอย่างได้ผล

๓) ยืนยันการสนับสนุนการดำเนินการที่เบ็ดเสร็จ เสมอภาค ผสมผสาน บูรณาการ ร่วมกัน และมาตรการพิสูจน์หลักฐานเชิงวิทยาศาสตร์ต่อปัญหาการควบคุมยาเสพติดซึ่งออกแบบให้รับกับ ความท้าทายที่หลากหลายในอนุภูมิภาค ขณะที่ยังคงเคราะห์ในความแตกต่างของห้องถีนและของชาติ

๔) ยืนยันข้อผูกพันที่ไม่เปลี่ยนแปลงเพื่อให้ความมั่นใจว่า การลดอุปสงค์ยาเสพติด อุปทานยาเสพติดและมาตรการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนความร่วมมือระหว่างประเทศ ดำเนินไปในแนวทาง ตามวัตถุประสงค์และหลักการของสนธิสัญญาและกลไกระหว่างประเทศต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยการพินอานาจ ยึดประโยชน์ของทุกประเทศและคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน อิสรภาพขั้นพื้นฐาน ศักดิ์ศรีของบุคคล และหลักของ ความเสมอภาค และให้ความเคารพซึ่งกันและกันระหว่างประเทศในบันทึกความเข้าใจ ๗ ฝ่ายฯ

๕) ตระหนักถึงความจำเป็นในการรวมประเด็นด้านสาธารณสุขในการพัฒนา และการดำเนินการตามนโยบายการควบคุมยาเสพติด และเสริมสร้างสังคมปลอดยาเสพติด ซึ่งภาครัฐ สามารถอยู่โดยมีสุขภาพ ศักดิ์ศรี และสันติ ด้วยความมั่นคงและมั่นคง

๖) ตระหนักถึงผลที่ได้จากการประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยพิเศษว่าด้วยปัญหา ยาเสพติดโลก ปี ค.ศ. ๒๐๑๖ และยืนยันข้อผูกพันของรัฐบาลต่อมติที่ได้รับการรับรอง และการดำเนินงานตาม ข้อเสนอแนะของมติที่ประชุมสมัชชาฯ ที่สอดคล้องกับแผนงานระดับชาติและภูมิภาค

๗) เพิ่มการสนับสนุนต่อแนวคิดและการใช้สำนักงานประสานงานชายแดนเพื่อต่อต้านการร้ายในเขตของยาเสพติดในอนุภูมิภาค ขยายแนวคิดนี้ไปยังพื้นที่อื่นของอาชญากรรมในรูปแบบขององค์กรข้ามชาติ รวมทั้งในเรื่องของการลักลอบค้ามนุษย์ การลักลอบขนผู้อพยพ และอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องสั่งแต่ล้อมอื่น ๆ อาทิ การลักลอบค้าไม้ และสัตว์ป่า

๘) ยืนยันข้อผูกพันของตนในการระดมเงินทุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามกิจกรรมดังนี้ ที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๑๐

ทั้งนี้ กระทรวงการต่างประเทศให้ความเห็นว่าไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพัฒนารณ晾ไวย์ได้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรฐานรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังนี้

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงยุติธรรมขอเสนอ ดังนี้

๔.๑ ให้ความเห็นชอบต่อร่างกฎยุติธรรม: การตอบสนองอย่างมีประสิทธิผลต่อปัญหายาเสพติดในลุ่มแม่น้ำโขง และร่างแผนปฏิบัติการในอนุภูมิภาคเพื่อการควบคุมยาเสพติด ฉบับที่ ๑๐

๔.๒ ขออนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมร่วมให้การรับรองร่างกฎยุติธรรม: การตอบสนองอย่างมีประสิทธิผลต่อปัญหายาเสพติดในลุ่มแม่น้ำโขง และร่างแผนปฏิบัติการในอนุภูมิภาคเพื่อการควบคุมยาเสพติด ฉบับที่ ๑๐ โดยไม่มีการลงนาม ในห้วงการประชุมระดับรัฐมนตรีรายได้กรอบบันทึกความเข้าใจ ๙ ฝ่ายฯ ในวันศุกร์ที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ณ โรงแรมรอยัล ออคิด เชอราตัน กรุงเทพมหานคร

๔.๓ ขออนุมัติให้กระทรวงยุติธรรม แก้ไขปรับปรุงร่างกฎยุติธรรมฯ และร่างแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๑๐ ในส่วนที่มิใช่สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของประเทศไทยก็ตาม จำเป็น โดยไม่ต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบอีกครั้ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำทราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ เทพสุวิน)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

สำนักงาน ป.ป.ส.

โทร. ๐ ๒๒๔๗ ๐๘๐๑-๑๙ ต่อ ๑๔๐๒๓

โทรสาร ๐ ๒๒๔๕ ๙๐๕๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ pimnapat.t@oncb.go.th